

שם הסמינריון: זיכרון ודמיון בתפיסת ה"עצמי" - סמינריון אמפירי
שנת הלימודים תשס"ד (2005-2004)
מספר הסמינריון: 74-427-01
שם המרצה: ד"ר אהוד בודנר

תאור הסמינריון: הסמינריון נועד ע"מ להקנות לסטודנטים ידע בנושא השפעת הרגשות על תפקודים קוגניטיביים שונים ובעיקר תהליכי זיכרון ודמיון ותפיסות עצמיות. הסמינריון גם מיועד לספק לסטודנטים הזדמנות ליישם מהידע שרכשו בקורס "שיטות מחקר" לצורך תכנון, ביצוע וכתובת עבודת מחקר עצמאית (בהיקף של עבודה סמינריונית) בשטח זה.

בתחילת הסמינריון תוצג בפני המשתתפים תוכנית המחקר הכללית השנה שעוסקת בתפקידם של שירים כרמזי חלוץ לזיכרונות ציבוריים. המשתתפים יתבקשו לקרוא סקירות העוסקות ברגשות ובהשפעתם על תפקודים קוגניטיביים שונים וכן על תפקידם של שירים בהווה הישראלית. המשתתפים יחולקו לקבוצות מחקר, בנות 3-4 איש בכל קבוצה. כל קבוצה תתמקד במגזר שונה של החברה הישראלית.

התוכנית הבאה היא ניסיון להתוות את מהלך השנה וייתכנו בה שינויים, בהתאם להתפתחויות.

בשלב הראשון של הסמינריון, במהלך החודש וחצי הראשונים (19.10 עד 6.12), כל משתתף יתבקש לראיין שני אנשים שמחוברים למוסיקה, באופן שכל קבוצה תראיין 8 אינפורמנטים (4 גברים ו-4 נשים). כל אחד מ-8 הנבדקים יתבקש לדווח על שירים שלדעתו הם אב-טיפוס (מסמלים) של התרבות שלו ועל שירים ש"עולים לו על העצבים", לבחור מתוכם את שלושת השירים הכי טיפוסיים, לדווח על אירועים שמזכירים לו שירים מסוימים ולתאר את ההרגשה שהוא חש בעת ההאזנה לאותם שירים.

בשלב השני של הסמינריון (29.11 עד 11.1) תציג כל קבוצה לפני כלל המשתתפים את השירים שאספה. לכל מגזר יבחרו השירים שאחוז ההסכמה היחסי ביניהם באותו המגזר יהיה גבוה (או לא פחות מ-3 שירים לכל מגזר ולא יותר מ-5). כך יאספו למגזר כ-40 שירים ומתוכם יבחרו כ-5 שירים למגזר. בחשבון של 5-6 מגזרים יאספו כ-30 שירים. מתוך כל שיר ידגמו הקטעים המייצגים את אותו שיר, כך שמשך ההשמעה יהיה חלקי.

בשלב השלישי של הסמינריון (17.1-21.3) ישמיעו משתתפי הסמינריון את השירים במספר כיתות באוניברסיטה ויבקשו מהמשתתפים לבצע שיפוטים שונים לגבי כל שיר.

בשלב הרביעי של הסמינריון (23.5-28.3) תציג כל קבוצה באמצעות מצגת Powerpoint (או שקפים), לפני כלל המשתתפים את הממצאים שנתקבלו ותנסה להסביר אותם לאור התיאוריות שקראה בנושא זיכרונות רגשיים ולאור הספרות שסקרה בנושא המגזר המסוים בחברה הישראלית.

בשלב החמישי של הסמינריון (30.5), יתבצע משחק תפקידים. מתוך כל קבוצה יבחר נציג שישב בפנל, מול שאר המשתתפים. כל הנציגים יציגו את השקפותיהם ורגשותיהם לגבי השירים המייצגים מגזרים שונים. מטרת הפנל תהיה לזהות את נתיבי הדיון שיכולים לעורר בין המשתתפים מחלוקת ואת הנתיבים להידברות.

בשלב השישי והאחרון (15.7-31.5) יינתן סיוע לתהליך כתיבת העבודות.

לוח זמנים מחייב:

שלב I: התארגנות ואיסוף ראשוני של נתונים

19.10: הסבר על תוכנית המחקר הכללית, התנסות בכיתה, קביעת צוותי מחקר ומגזרים, הנחייה לראיונות, התחלת בניית שאלונים

26.10-6.12: הנחיה לראיונות, סיוע לצוותי המחקר בהתארגנות, ליווי איסוף הנתונים, הקלדתם וניתוחם, הרצאות שוטפות בנושא רגשות ותפקודים קוגניטיביים (בהתאם לסקירות באתר).

שלב II: הצגת נתונים ראשוניים שנאספו בשלב I

13.12-3.1: בכל פגישה שני צוותי מחקר, כל אחד בנפרד, משמיעים את השירים שנבחרו כמייצגים את המגזר שחקרו. 10.1: סיכום הממצאים עד כה, הכנת הכלים לשלב השלישי של המחקר (צריבת קטעי שירים והכנת שאלונים).

שלב III: איסוף נתונים השוואתיים

17.1-21.2: במהלך חופשת הסמסטר יאספו המשתתפים את השיפוטים של כל מגזר לגבי המגזרים השונים ממנו. בתוך כל צוות יחליפו ביניהם החוקרים את המרואיינים.

21.2-21.3: סיוע לצוותי המחקר בהתארגנות, בהשלמת איסוף הנתונים, בהקלדתם ובניתוחם.

שלב IV: הצגת הנתונים המסכמים שנאספו בשלב III והסברם לאור הספרות

דוגמה לתכנון אפשרי:

28.3 - ילידי הארץ חילוניים

4.4 - ילידי הארץ מהזרם הדתי-לאומי

11.4 - ילידי הארץ ערבים-ישראלים

2.5 - ילידי הארץ חוזרים בתשובה

9.5 - ילידי הארץ חוזרים בשאלה

16.5 - חרדים

23.5 - עולים חדשים (עד 5 שנים) מרוסיה

שלב V: משחק תפקידים להבנת "מחסומים" ו"נתיבים"

30.5: הפנל יתקיים בשיעור האחרון ומטרתו תהיה לזהות את נתיבי הדיון שיכולים לעורר בין המשתתפים מחלוקת ואת הנתיבים להידברות ביניהם.

שלב VI: כתיבת העבודות

15.7-31.5: במהלך חודש וחצי זה תלובנה כל השאלות שיש לכל צוות לגבי אופן כתיבת העבודה וכן העקרונות לפיהם יש לכתוב ולהגיש את העבודה.

הגשת העבודות עד יום ב' 15.8.2005

דרישות הקורס: 1. נוכחות **חובה בכל המפגשים**

2. קריאה שוטפת עפ"י **תאריכים** (ראו רשימת מקורות).

3. כל אחד מחברי הצוותים ייטול חלק פעיל **בהצגת עבודת המחקר** המתוכננת בפני המשתתפים

4. ביצוע, כתיבה והגשת הצעת מחקר ועבודה מלאה משותפת בהתאם לדרישות באתר.

מרכיבי הציון: הצגת הנושא בכיתה **ובעיקר** הערכת העבודה המסכמת

קריאת חובה על פי תאריכים:

1. עבודה סמינריונית מ-2003 של לירון רוזנברג ורננה ארו (מופיעה באתר) – עד 15.11

2. 5 סקירות בעברית של הפרקים הבאים:

Chapter 4: Research Methods in Cognition and Emotion.

Chapter 10: Mood and Memory

Chapter 11: Organization fo Emotional Memories

Chapter 12: Autobiographical Memory

Chapter 28: Network Theories and Beyond

פרקים אלה תומצתו מתוך:

Dalgleish, T & M. Power (1999). *Handbook of cognition and emotion*, John Wiley & Sons Ltd

שמו סוציולוגיה לפי HAN (461619)

קריאה עד תאריך 12.6. רצוי לקרוא מוקדם ככל האפשר. הקריאה תאפשר הבנה טובה יותר של השיעורים בכיתה.

3. קריאה עד תאריך 12.13

Amir, D. (1997). Understanding the Role of Folk Songs in Jewish-Israeli Culture: Implications for Music Therapy. *The World of Music*, 39(1), 111-127

הוזמן בהשאלה בינספריתית 04.11.9

4. במהלך השנה יתווספו הפניות בנושא תפקידם של שירים ביצירת תחושת שייכות ולגבי התפיסות הקיימות בין המגזרים. בינתיים, מקורות אפשריים בנושא יחסי דתיים וחילוניים הם:

• גולן- נחמני, סיגלית (1997). כלל ופרט: סטריאוטיפים קבוצתיים וסטריאוטיפים פרטיים של דתיים ושל חילוניים בישראל. עבודה לתואר שני. רמת- גן: אוניברסיטת בר- אילן.
עבודת מ"א בדלפק לפי גול. כל (332527)

• לוי, שלומית, לוינסון, חנה וכ"ץ אליהו. (1993). אמונת, שמירת מצוות ויחסים חברתיים בקרב היהודים בישראל. ירושלים: הוצאת מכון גוטמן למחקר חברתי שימושי.
שמו סוציולוגיה לפי לוי. אמ (236639)

• ליבוביץ, ישעיהו. (1979). יהדות, עם יהודי ומדינת ישראל. תל- אביב: הוצאת שוקן.
שמו מדעי המדינה לפי ליב. יה (143351)

• שלג, יאיר. (2000). הדתיים החדשים. ירושלים: כתר הוצאה לאור.
E 305.6 שלג. דת (453047)